

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta
Katowice na lata 2024-2030 za 2025 rok.**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 2 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025r. poz. 1153 ze zm.), art. 12 pkt 4, w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 i art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025r. poz. 1684), w wykonaniu uchwały nr V/53/24 z dnia 25 lipca 2024 roku w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030.

Rada Miasta Katowice
uchwała:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji w 2025 roku Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr
Rady Miasta Katowice
z dnia 2026 r.

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIASTA KATOWICE NA LATA 2024-2030 ZA 2025 ROK

SPIS TREŚCI

WSTĘP	STR. 3
ROZDZIAŁ I PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO I ZAPOBIEGANIA ZABURZENIOM PSYCHICZNYM.	STR. 3
ROZDZIAŁ II UPOWSZECHNIENIE ZRÓŻNICOWANYCH FORM POMOCY I OPARCIA SPOŁECZNEGO.	STR. 6
ROZDZIAŁ III AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.	STR. 12
ROZDZIAŁ IV SKOORDYNOWANIE DOSTĘPNYCH FORM OPIEKI I POMOCY	STR. 16
ROZDZIAŁ V UDZIELANIE WSPARCIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEGO UCZNIOM, RODZICOM I NAUCZYCIELOM	STR. 17
ROZDZIAŁ VI ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO DLA MIASTA KATOWICE NA LATA 2024-2030.	STR. 29

WSTĘP

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030 został opracowany jako odrębny dokument na podstawie propozycji przedstawicieli różnych podmiotów i instytucji działających w obszarze zdrowia psychicznego na terenie miasta. Działania wynikające z wyżej wymienionego programu tworzą system wszechstronnej pomocy dla wielu grup odbiorców, na różnych etapach zagrożenia problemami zaburzeń psychicznych i stanowią kontynuację działań realizowanych w poprzednich latach. Obejmują one dzieci i młodzież, osoby uzależnione i ich rodziny, osoby doświadczające przemocy domowej, osoby bezrobotne, które często są zagrożone alkoholizmem. Zadania wynikające z Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030 prowadzone są przez szereg podmiotów. Wśród realizatorów znajdują się zarówno jednostki budżetowe miasta, jak również organizacje pozarządowe i indywidualni wykonawcy. Taki system skutkuje wszechstronnością i skutecznością podejmowanych działań.

ROZDZIAŁ I

PROMOCJA ZDROWIA PSYCHICZNEGO I ZAPOBIEGANIA ZABURZENIOM PSYCHICZNYM.

Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wynikającym z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego jest zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, zintegrowanej i dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku społecznym, rodzinnym i zawodowym.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje następujące działania służące poprawie jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi:

- poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego, dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne).

Zadania zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2025 roku:

1. Upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz promocja zdrowego stylu życia.

Działania:

a) poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta świadczone w ramach systemu pomocy osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom stanowiącego część Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Poradnictwo specjalistyczne w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta Katowice, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone było przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (CRS) - psychologów, pracowników socjalnych.

Poradnictwo specjalistyczne obejmowało również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi. w roku 2025 udzielono konsultacji w zakresie zdrowia psychicznego dla 562 osób.

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	618	562	579*

* podane w sprawozdaniu prognozy oparte są na wykonaniu z roku 2025 zwiększonym o przyjęty wskaźnik wzrostu w wysokości 3%

Z poradnictwa specjalistycznego skorzystały osoby, które przeżywają trudności związane ze stanem zdrowia psychicznego swojego lub/i członka rodziny lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

b) świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w środowisku skierowanych dla osób, które ze względu na stan zdrowia fizycznego lub psychicznego nie są w stanie uczęszczać do Środowiskowego Domu Samopomocy, a nie wymagają leczenia szpitalnego.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone były w środowisku zamieszkania osobom ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego) tj. w szczególności:

a) chorym psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne),

b) upośledzonym umysłowo,

c) wykazującym inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Taka forma usług, pozwala na odejście od instytucjonalnej pomocy osobom chorym psychicznie. Usługi w miejscu zamieszkania ułatwiają budowanie systemu wsparcia społecznego dla osób chorych, dają możliwość lepszego poznania ich warunków życiowych, sytuacji rodzinnej, a przez to skutecznego ich wspierania.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone były przez specjalistów CRS, natomiast specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) przez wykonawców, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy (usługi pielęgnacyjne). W roku 2025 specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyło Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o. o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE” 40-126 Katowice, ul. Okrzei 6/16.

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	113	115	118
2.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgnacyjnymi)	11	8	8

Celem specjalistycznych usług opiekuńczych jest poprawa jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez zapewnienie wysokiej jakości specjalistycznej pomocy osobom samotnym z zaburzeniami psychicznymi, w przypadkach, gdy są jej pozbawione oraz osobom, które wymagają takiej pomocy, a

rodzina nie może jej zapewnić. Pomoc w tej formie dostosowana jest do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi.

2. Zwiększanie świadomości na temat profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego.

Działania:

- zwiększanie świadomości na temat profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego poprzez realizację następujących celów:

- upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,
- kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu,
- autoanaliza reakcji fizjologicznych, emocjonalnych i poznawczych w sytuacjach stresujących,
- nabywanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem,
- zwiększanie świadomości na temat zagrożeń cywilizacyjnych.

Zadania zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2025 roku:

W ramach świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych psychologicznych specjaliści ds. zaburzeń psychicznych prowadzili psychoedukację, rozwijali umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysu psychicznego, omawiali reakcje pojawiające się w sytuacjach stresowych zwiększając świadomość na temat profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego.

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	113	115	118

Zadania zrealizowane przez Wydział Polityki Społecznej w Katowicach w 2025 roku:

Warsztaty z zakresu zdrowia psychicznego wśród młodzieży

Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii z siedzibą w Katowicach przy ul. Mikołowskiej 21 realizował program pn. „I jak tu nie zwariować. O depresji i innych zaburzeniach okresu dorastania” w szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych w Katowicach.

Dzięki warsztatom młodzież przyswoiła wiedzę na temat emocji, objawów depresji oraz możliwości jej leczenia oraz okazywania wsparcia sobie i innym, a także o innych zaburzeniach zdrowia psychicznego. Program warsztatów miał charakter pozytywny i był nastawiony na profilaktykę zdrowia psychicznego, w szczególności pokazując, jak nie dać się pokonać spadkom nastroju i przygnębieniu.

Ankiety ewaluacyjne przeprowadzone anonimowo po zajęciach pokazują, że młodzież potrzebuje tego typu zajęć. Kwota, jaką przeznaczono na zadanie w 2025 roku wyniosła **10 000,00 zł**. Przeprowadzono w 7 szkołach 25 dwugodzinnych warsztatów, w których udział wzięło łącznie **557 uczniów**.

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba osób objętych warsztatami	579	557	580

"Strefa Zmiany" - Poradnia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli z terenu Katowic

Zadanie polegało na prowadzeniu całorocznej poradni psychologicznej dla dzieci i młodzieży z terenu Katowic. Działania realizowane były w lokalu przy ul. Ligockiej 5 w Katowicach, gdzie mieści się poradnia „Strefa Zmiany”, przystosowanym do udzielania specjalistycznej pomocy psychologicznej i terapeutycznej oraz dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Grupę docelową stanowiły dzieci i młodzież doświadczające trudności emocjonalnych, rozwojowych i kryzysowych, ich rodzice i opiekunowie, a także inni mieszkańcy Katowic wymagający pierwszego wsparcia psychologicznego. W odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby zapewnione zostały konsultacje i terapia indywidualna, terapia grupowa, konsultacje rodzinne oraz specjalistyczne konsultacje psychiatryczne. Po pierwszej wizycie pacjent umawiany był na indywidualne spotkanie z terapeutą.

Nazwa organizacji: Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii w Katowicach, Mikołowska 21.

Adres poradni: Ligocka 5, 40-570 Katowice. Kwota przyznanej dotacji na 2025: 173 333 zł

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba osób korzystających z poradni psychologicznej	214	201	300

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

ROZDZIAŁ II**UPOWSZECHNIENIE ZRÓŻNICOWANYCH FORM POMOCY I OPARCIA SPOŁECZNEGO.**

- Aktualizacja poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w zakresie pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej oraz samopomocy środowiskowej;**

Działania:

a) wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin poprzez:

- pracę socjalną,
- poradnictwo specjalistyczne,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne).

Praca socjalna nakierowana jest na rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w Poradni Zdrowia Psychicznego, a w razie potrzeby leczenia, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi. Prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej we współpracy z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi.

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin objętych wsparciem	731	677	697

Pracą socjalną objęta jest każda osoba korzystająca ze wsparcia CRS. Podejmowanie pracy socjalnej przyczynia się do wzmacniania lub odzyskiwania zdolności osób z zaburzeniami psychicznymi do funkcjonowania w rodzinie i społeczeństwie oraz tworzenia warunków sprzyjających prawidłowemu pełnieniu ról społecznych.

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych jak i ich rodzin prowadzone jest przez specjalistów ds. zaburzeń psychicznych CRS – psychologów i pracowników socjalnych. Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	618	562	579

Z poradnictwa specjalistycznego skorzystały osoby będące zarówno klientami MOPS jak i mieszkańcami Katowic nieobjętymi wsparciem instytucjonalnym oraz rodziny. Konsultacje prowadzone były na rzecz osób, u których występował problem natury psychicznej wymagający działań zmierzających do podjęcia leczenia w Poradni Zdrowia Psychicznego lub hospitalizacji psychiatrycznej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone były przez Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi (komórkę organizacyjną MOPS). W ramach usług specjalistycznych w roku 2025 udzielono wsparcia 115 osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych (pielęgnacyjnych) wymaga odpowiedniego (specjalistycznego) przygotowania opiekunek do świadczenia tego typu usług. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane są przez wykonawców, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy. W 2025 roku realizatorem usług było konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o. o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE” 40-126 Katowice, ul. Okrzei 6/16.

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	113	115	118
2.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgniacyjnymi)	11	8	8

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych (psychologicznych) dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest formą wsparcia opartego na zindywidualizowanym planie oddziaływań specjalistycznych realizowanych przez psychologów, pracowników socjalnych oraz pielęgniarki psychiatryczne. Uzyskiwana pomoc jest ważnym elementem pozwalającym na powrót do pełnienia ról społecznych i utrzymanie stanu remisji choroby.

2. Wspieranie finansowe projektów organizacji pozarządowych służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Na terenie miasta Katowice osoby niepełnosprawne, zaburzone psychicznie objęte są następującymi działaniami:

- poradnictwo specjalistyczne,
- poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych),
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone przez konsultantów CRS,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgniacyjne) świadczone przez wykonawców, z którymi zawarto stosowne umowy.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych realizowane są usługi:

- a) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności,
- b) specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgniacyjne) przeznaczone są dla osób ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego), tj. w szczególności:
 - osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne),
 - osób upośledzonych umysłowo,
 - osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Działania:

- a) **Działalność Środowiskowych Domów Samopomocy w Katowicach.**

Na terenie miasta Katowice funkcjonuje także sieć Środowiskowych Domów Samopomocy:

Lp	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Podmiot prowadzący	Prowadzone grupy	Liczba miejsc
1	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychicznie i Ich Rodzin „PRZYSTAŃ”	ŚDS typu A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych. Dla osób zaburzonych i chorych psychicznie z przewagą objawów psychotycznych wytwórczych.	34
2	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Gliwicka 74a w Katowicach	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE”	ŚDS typu B - dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Prowadzone są trzy grupy osób, podział grup wynika ze stopnia niepełnosprawności intelektualnej oraz stopnia socjalizacji, możliwości psychicznych i fizycznych.	25
3	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach	Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”	ŚDS typu A - dla osób przewlekłe psychicznie chorych. Dla osób przewlekłe chorujących psychicznie w tym osoby z niepełnosprawnością sprzężoną.	34
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek św. Jacka	ŚDS typu B - dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Prowadzone są cztery grupy, podział grup wynika ze stopnia niepełnosprawności intelektualnej oraz stopnia socjalizacji, możliwości psychicznych i fizycznych.	20
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy typu D ul. Oswobodzenia 47	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „SIÓDEMKA”	ŚDS typu D - dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi. - dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, - dla osób w spektrum autyzmu	20

Ponadto na terenie miasta Katowice funkcjonuje Mieszkanie Chronione przy ul. Gliwickiej 74 przeznaczone dla osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim lub umiarkowanym. Mieszkanie ma za zadanie zapewnienie odpowiedniego wsparcia w środowisku i umożliwienie samodzielnego życia osobom, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez dom pomocy społecznej, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania są niewystarczające lub ze względu na warunki mieszkaniowe czy bytowe, są trudne do realizacji.

Zadania zrealizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2025 roku:

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w podejmowaniu działań zmierzających do eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu.

W trakcie prowadzenia działań wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi w 2025 roku podjęto współpracę ze Stowarzyszeniem Działającym na Rzecz Osób Chorych Psychicznie i Ich Rodzin "PRZYSTAŃ".

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę w zakresie eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu.	2	1	1

Środowiskowy system oparcia społecznego stanowi zorganizowaną działalność osób i instytucji, które są zobowiązane do udzielania pomocy osobom cierpiącym na zaburzenia psychiczne. Pomoc ta obejmuje zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych oraz rozwijanie potencjalnych umiejętności bez niepotrzebnego izolowania klienta od środowiska.

Dlatego też istotnym jest współpraca instytucji i organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Katowice, wykorzystujących i uzupełniających swój potencjał do wspierania osób zaburzonych psychicznie.

b) Działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej w Katowicach

Osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o uczestnictwo w warsztacie terapii zajęciowej na podstawie orzeczenia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, w którym zawarte jest stosowne wskazanie. W 2025 roku Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mieści się przy ul. Gliwickiej 102.

Na terenie miasta Katowice funkcjonują następujące Warsztaty Terapii zajęciowej:

	Nazwa	Adres	Działalność
1.	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”	ul. Oswobodzenia 92 Katowice	działalność WTZ skierowana jest do osób z chorobą psychiczną
2.	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenie „SPES”	ul. Panewnicka 463 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób z niepełnosprawnością umysłową
3.	Warsztat Terapii Zajęciowej „Promyk” prowadzony przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej Św. St. Kostki	ul. Szopienicka 58a Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób z niepełnosprawnością umysłową
4.	Warsztat Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną	ul. Wojciecha 23 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób z niepełnosprawnością umysłową
5.	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych Osób z Niepełnosprawnościami „UNIKAT”	ul. Kotlarza 10b Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób z niepełnosprawnością umysłową
6.	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”	ul. Francuska 29 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób z niepełnosprawnością umysłową
7.	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Akcent”	ul. Rataja 14 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób z niepełnosprawnością umysłową

8.	Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Fundację „Buty Jakuba”	ul. Okrzei 4 Katowice	działalność WTZ jest skierowana do osób w spektrum autyzmu oraz innymi niepełnosprawnościami
----	--	--------------------------	--

3. Zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie.

Działania:

- realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej, w tym m.in.:
 - świadczenie usług specjalistycznych;
 - świadczenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego i socjalnego na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - prowadzenie szkoleń dla pracowników socjalnych,
 - tworzenie i realizacja programów pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami z zaburzeniami psychicznymi

Klienci Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi (CRS) od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania, konsultacji, jak i programów realizowanych przez jednostkę w ramach środków własnych.

W siedzibie CRS odbywają się zajęcia pracowni terapii zajęciowej „Twórcy sztuki” realizowanej w ramach projektu autorskiego terapeutki zajęciowej.

W zajęciach pracowni terapii zajęciowej „Twórcy sztuki” w 2025 roku uczestniczyło 14 osób. Celem głównym Pracowni było stworzenie warunków do autokreacji i samorealizacji osób zaburzonych psychicznie. Zajęcia pracowni pełnią jednocześnie funkcję grupy samopomocowej, której celem było zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych uczestników oraz udzielanie indywidualnego wsparcia w bieżących problemach i sytuacjach życiowych.

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba osób korzystających z projektów samopomocowych	12	14	14

Praca z klientem w ramach pracowni terapii zajęciowej ukierunkowana była m.in. na rozwój zainteresowań, możliwości i umiejętności artystycznych, pozytywne i twórcze odreagowanie, a także na kształtowanie umiejętności współpracy i działania w grupie.

Realizacja założeń programu ma na celu usprawnienie osób z zaburzeniami psychicznymi do funkcjonowania w życiu bez barier i ograniczeń, podjęte działania skierowane są na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, odzyskaniu i tworzeniu poszczególnych obszarów życia klienta. Dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi, szkoleniem pracowników socjalnych udzielana pomoc staje się bardziej kompleksowa i profesjonalna.

Ocena poszczególnych elementów programu wskazuje na to, iż działania służące poprawie jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej stanowią skuteczny instrument wspierania osób przewlekle chorujących psychicznie i ich rodzin.

Celem pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi jest nie tylko zmniejszenie lub eliminacja objawów choroby, ale także usprawnienie ich funkcjonowania w życiu codziennym i relacjach społecznych oraz przywrócenie lub podtrzymanie pełnionych ról społecznych. Ważnym elementem wsparcia osób chorych psychicznie są specjalistyczne usługi opiekuńcze, tworzenie sieci wsparcia wspólnie z innymi organizacjami środowiskowymi, a także poradnictwo specjalistyczne. Szkolenia pracowników MOPS w zakresie pracy socjalnej na rzecz osób, które z powodu choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego mają poważne trudności w życiu codziennym sprawiają, że działania w zakresie oparcia społecznego i rehabilitacji społecznej na rzecz klienta stają się bardziej efektywne.

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Proгноza na 2026
1.	Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin objętych wsparciem	731	677	697
2.	Liczba osób korzystających z projektów samopomocowych	12	14	14
3.	Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego (ilość osób)	618	562	579
4.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)	113	115	118
5.	Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgniacyjnymi)	11	8	8
6.	liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę w zakresie eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu,	2	1	1
7	Liczba przeszkolonych pracowników MOPS	20	33	34

Wskaźniki monitorowania

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

ROZDZIAŁ III

AKTYWIZACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI.

Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach w ramach „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2024-2030” realizował w 2025 roku zadania w zakresie aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez zastosowanie usług i instrumentów rynku pracy wspierających tę grupę osób w wejściu lub powrocie na rynek pracy.

W okresie sprawozdawczym planowano zadania ukierunkowane na zwiększenie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizację poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, aktywizację zawodową oraz prowadzenie działań adresowanych do pracodawców promujących zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Zadania:

1. **Zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.**

Powyższe zadanie realizowane było poprzez następujące działania:

- przedstawianie osobom z zaburzeniami psychicznymi informacji dot. aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy w szczególności z przekazaniem wykazu zakładów pracy chronionej,
- podjęcie działań ukierunkowanych na kształtowanie umiejętności w poszukiwaniu odpowiedniej pracy z uwzględnieniem predyspozycji oraz możliwości fizycznych i intelektualnych uczestników projektu,
- indywidualne rozmowy doradcze wzmacniające stopień motywacji do podjęcia odpowiedniej pracy,
- przedstawienie oferty kształcenia ustawicznego na lokalnym rynku pracy w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowanie tej grupy osób do rozmów z potencjalnym pracodawcą;
- przedstawienie informacji na temat aktywnych metod poszukiwania pracy;
- pomoc doradczą w celu ewentualnego wyeliminowania wskazanych przez pracodawców przyczyn nie przyjęcia do pracy skierowanych kandydatów.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach zarejestrowanych było ogółem 265 osób niepełnosprawnych (w tym 107 kobiet), z tego:

- 240 osób bezrobotnych (w tym 95 kobiety)
- 25 osób poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (w tym 12 kobiet).

Ogólna liczba zarejestrowanych osób	232 (2024)	265 (2025)
Liczba osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, w tym:	60	77
- liczba bezrobotnych	48	68
- poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu	12	9

Spośród ogólnej liczby 265 zarejestrowanych, 77 osób stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne” (w tym 68 – bezrobotnych i 9 – poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu).

Liczba osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, ze względu na stopień niepełnosprawności:	60 (2024)	77 (2025)
- lekki stopień niepełnosprawności	21	36

- umiarkowany stopień niepełnosprawności	37	38
- znaczny stopień niepełnosprawności	2	3

W grupie 77 osób, 38 osób posiadało umiarkowany stopień niepełnosprawności, 36 osób – lekki, natomiast 3 osoby – znaczny.

Osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne” objęto pomocą w ramach realizacji zadań w zakresie aktywizacji zawodowej w ramach „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2024-2030”. Uczestnicy programu na bieżąco otrzymywali informację na temat aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, wykaz zakładów pracy chronionej oraz dane kontaktowe stowarzyszeń obejmujących opieką osoby niepełnosprawne.

W 2025 roku z ogólnej liczby 77 uczestników programu, 7 osób wymagało indywidualnego wsparcia doradczego w ramach poradnictwa zawodowego - jedna osoba uzyskała pomoc w zaplanowaniu rozwoju zawodowego oraz został przeprowadzony test KZZ (Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych), jedna osoba uczestniczyła w poradzie zawodowej podnoszącej kompetencje cyfrowe, dwie osoby uzyskały pomoc w wyborze kierunku szkolenia, dwie osoby uzyskały informacje dotyczące planowanego rozpoczęcia działalności, jednej osobie udzielono pomocy w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych.

2 osoby skorzystały ze szkoleń – Szkolenie podstawowe na doradcę obywatelskiego oraz Photoshop na poziomie podstawowym.

2. Prowadzenie działań adresowanych do pracodawców promujących zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

Powyższe zadanie realizowane było poprzez następujące działania:

- pozyskanie do współpracy nowych podmiotów zainteresowanych ewentualnym zatrudnieniem tej grupy osób,
- przekazywanie informacji potencjalnym pracodawcom na temat możliwości zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi.

W 2025 roku w ramach akcji informacyjnej promującej wśród pracodawców ideę zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi:

- utrzymywano kontakt z 28 pracodawcami pozostającymi w bazie urzędu, zainteresowanymi ewentualnym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych cierpiących na zaburzenia psychiczne,
- pozyskano do współpracy 5 nowych pracodawców, którzy złożyli oferty pracy z przeznaczeniem dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym również dla osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”.

3. Zwiększenie udziału zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności Powiatowego Urzędu Pracy.

Powyższe zadanie realizowane było poprzez następujące działania:

- przedstawianie odpowiednich, zgodnych z orzeczeniem o niepełnosprawności propozycji pracy;
- objęcie tej grupy osób instrumentami rynku, w przypadku dysponowania ofertami stażu u pracodawcy lub ofertami pracy subsydiowanej dla osób posiadających orzeczoną stopień niepełnosprawności;

- wydawanie osobom niepełnosprawnym z zaburzeniami psychicznymi skierowań na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców z chronionego, ale również z otwartego rynku pracy;
- nawiązywanie kontaktu telefonicznego z pracodawcami w celu umawiania skierowanych osób na określony dzień i godzinę spotkania;
- przeprowadzanie rozmów z kandydatami, którzy nie zostali zakwalifikowani przez pracodawców i ustalenie głównych przyczyn braku zatrudnienia.

Realizując w okresie sprawozdawczym zadania w zakresie aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2024-2030”, osobom objętym pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej zostały przedstawione propozycje pracy zgodnie z kwalifikacjami lub doświadczeniem zawodowym oraz kryteriami kwalifikacyjnymi podanymi w ofercie przez pracodawców.

Uczestnikom programu z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne” - przedstawiono 450 propozycji pracy, także w ramach subsydiowanych miejsc pracy. Propozycje pracy przedstawiane były zgodnie z kwalifikacjami i doświadczeniem zawodowym uczestników programu. Oferty pracy dostosowane były także do potrzeb i możliwości zdrowotnych zarejestrowanych osób.

W wyniku podjętych działań skierowanych do uczestników programu w 2025r. – 10 osób podjęło zatrudnienie. Osobom z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne” wydano 21 skierowań do pracy, także w ramach form wsparcia realizowanych przez tutejszy urząd oraz wydano 2 skierowania na staż.

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba osób zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy objętych pomocą w zakresie poradnictwa zawodowego	Spośród ogólnej liczby 232 zarejestrowanych niepełnosprawnych, 60 osób stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego otrzymało 6 osób.	Spośród ogólnej liczby 265 zarejestrowanych niepełnosprawnych, 77 osób stanowiły osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego otrzymało 7 osób.	10
2	Liczba kontaktów nawiązanych z pracodawcami oferującymi wolne miejsca pracy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Utrzymywano kontakt z 29 pracodawcami pozostającymi w bazie urzędu, zainteresowanymi ewentualnym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz pozyskano do współpracy 2 nowych pracodawców, którzy złożyli oferty pracy z przeznaczeniem dla osób	Utrzymywano kontakt z 28 pracodawcami pozostającymi w bazie urzędu, zainteresowanymi ewentualnym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz pozyskano do współpracy 5 nowych pracodawców, którzy złożyli oferty pracy z przeznaczeniem dla osób	15

		z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym również dla osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”.	z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym również dla osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”.	
3	Liczba osób zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy objętych pomocą w zakresie aktywizacji zawodowej	60 osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, zostało objętych pomocą w zakresie pośrednictwa pracy i aktywizacji zawodowej - wszyscy uczestnicy programu.	77 osób z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”, zostało objętych pomocą w zakresie pośrednictwa pracy i aktywizacji zawodowej - wszyscy uczestnicy programu.	zarejestrowane osoby z orzeczoną jednostką chorobową „choroby psychiczne”

Realizacja w okresie sprawozdawczym zadań ujętych w „Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2024-2030” w 2025r. była bezkosztowa (źródło finansowania: w ramach bieżącej działalności PUP- Katowice).

Realizatorzy: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach

ROZDZIAŁ IV

SKOORDYNOWANIE DOSTĘPNYCH FORM OPIEKI I POMOCY.

1. Działania zespołu koordynującego realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 października 2023 roku (Dz. U. z 2023 poz. 2480) w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2024-2030, zobowiązuje samorządy powiatów i gmin do powołania zespołu koordynującego realizację zadań Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. W związku z powyższym Zarządzeniem nr 3891/2024 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 13 marca 2024 roku został powołany zespół koordynujący realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030. Zadaniem zespołu koordynującego realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice na lata 2024-2030 w 2025r. była realizacja, koordynacja i monitorowanie realizowanego Programu oraz przygotowanie sprawozdań.

2. Opracowanie lub aktualizacja lokalnego programu ochrony zdrowia psychicznego, zawierającego szczegółowy plan zapewnienia mieszkańcom koordynowanych, medycznych i społecznych świadczeń.

Działania:

- opracowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia psychicznego i ich rozpowszechnienie wśród mieszkańców Katowic,

Rozpowszechnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych

W 2025 roku rozpowszechniano przygotowaną rok wcześniej broszurę pt. „**Informator o miejscach pomocy dla osób z problemami z zakresu zdrowia psychicznego**” – jego treść została przygotowana we współpracy z MOPS w Katowicach. Informator został rozprowadzany m.in. w budynkach Urzędu Miasta

Katowice, na terenie placówek oświatowych oraz w jednostkach miejskich, a także wśród podmiotów leczniczych i organizacji pozarządowych współpracujących z miastem Katowice. Treść informatora jest również udostępniona na stronie internetowej Urzędu Miasta Katowice.

Wskaźniki monitorowania

Lp.	Nazwa wskaźnika	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba dostępnych informatorów	1 000	2 000

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice

ROZDZIAŁ V

UDZIELANIE WSPARCIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEGO DZIECIOM, UCZNIOM, RODZICOM I NAUCZYCIELOM.

1. Zapewnienie wsparcia specjalistycznego dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne przy współpracy z podmiotami działającymi na rzecz wsparcia dzieci, uczniów, rodzin, nauczycieli.

Działania:

a) działalność poradni psychologiczno-pedagogicznych na terenie miasta Katowice

Na terenie miasta Katowice funkcjonują poniższe publiczne poradnie:

Lp.	Poradnia/Placówka	Adres	Telefon	Dzielnica
1.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1	ul. Rataja 14 40-837 Katowice	(32)254 23 12	oś. Witosa
2.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2	ul. Łętowskiego 6a 40-648 Katowice	(32) 252 79 59	Ligota
3.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 3	ul. Szopienicka 58 40-423 Katowice	(32)255 70 51	Janów
4.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 5	ul. Grażyńskiego 17 40-126 Katowice	(32)203 54 46	Koszutka
5.	Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Sokolska 26 40-086 Katowice	(32)259 95 86	Śródmieście
6.	Specjalistyczna Poradnia Rodzinna	ul. Okrzei 4 40-126 Katowice	(32)258 35 12	Koszutka

Do zadań poradni, zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych, należy:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży;
- udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- organizowanie i prowadzenie wspomagania przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne przeprowadzają pełną diagnozę dzieci i młodzieży, w zakres której wchodzi:

Badania psychologiczne i pedagogiczne:

- gotowości szkolnej,
- możliwości i umiejętności,
- zaburzeń rozwojowych,
- przyczyn niepowodzeń szkolnych,
- specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksja, dyskalkulia),
- wskazujące na potrzebę indywidualnego nauczania,
- zachowań dysfunkcyjnych, trudności wychowawczych,
- predyspozycji, zdolności i zainteresowań (wybór kierunku kształcenia i zawodu).

Badania logopedyczne - zaburzenia mowy:

- obserwacje dzieci na terenie placówek,
- diagnozowanie na potrzeby zespołów orzekających,
- wydawanie opinii i orzeczeń.

Ponadto, opieką obejmują również żłobki oraz dzieci w wieku do lat 3, w tym zakresie Poradnie prowadzą:

- obserwację psychologiczną i pedagogiczną dzieci podczas zajęć w grupach - w ramach profilaktyki zaburzeń rozwojowych,
- porady i konsultacje bez badań dla uczniów i rodziców,
- opiniowanie zgodnie z przepisami prawa oświatowego,
- wsparcie w rozpoznawaniu potrzeb rozwojowych dzieci, konsultacje dla opiekunów w żłobku,
- opiniowanie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju,
- orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego i potrzebie indywidualnego nauczania.

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne udzielają dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie:

- terapii psychologicznej,
- terapii psychologicznej połączonej ze wsparciem rodzin,
- socjoterapii dla uczniów szkół podstawowych wraz ze wsparciem rodzin,
- terapii logopedycznej,
- terapii pedagogicznej (dla dzieci z trudnościami dydaktycznymi),

- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne (dla uczniów z grupy ryzyka dysleksji, dyslektycznych, z dyskalkulią),
- zajęcia dla dzieci najmłodszych prowadzone Metodą Dobrego Startu. Realizacja niektórych grup na terenie Domu Aniołów Stróżów i Świetlicy św. Jacka,
- zajęć w ramach realizowanego programu Trening Umiejętności Społecznych - TUS,
- spotkania warsztatowe dla liderów samorządu - uczniów szkół licealnych,
- dyżury konsultacyjne dla uczniów na terenie szkół,
- udzielanie rodzicom porad na podstawie badań i bez badań,
- terapii rodzin,
- spotkania informacyjno-szkoleniowe przygotowujące rodziców do wspierania swoich dzieci w dokonywaniu wyboru kariery edukacyjnej i zawodowej,
- spotkania konsultacyjno-wspierające dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęciach terapeutycznych do poradni,

Ponadto poradnie prowadzą ścisłą współpracę z Policją, sądami, prokuraturą, OIK, MOPS oraz służbą zdrowia, mającą na celu przeciwdziałanie przemocy, a także działania mające na celu wsparcie psychologiczne, psychoedukacyjne pracowników ww. instytucji. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne w roku szkolnym 2024/2025 objęły zajęciami 23161 uczniów, wydały 2205 orzeczeń oraz 3595 opinii.

b) działalność Specjalistycznej Poradni Rodzinnej na terenie miasta Katowice

Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna jako ośrodek koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczym prowadzi dla dzieci niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością, zamieszkałych w mieście Katowice zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju w ramach kompleksowego programu wsparcia dla rodzin „Za Życiem”.

Do zadań ośrodka jako bezpośredniego realizatora Programu należy:

- udzielanie rodzicom specjalistycznej informacji dotyczącej problemów rozwojowych dziecka,
- wskazywanie właściwych dla dziecka i jego rodziny form kompleksowej, specjalistycznej pomocy, w szczególności rehabilitacyjnej, fizjoterapeutycznej, psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej,
- wskazywanie jednostek udzielających specjalistycznej pomocy dzieciom,
- organizowanie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz w zależności od potrzeb dziecka dodatkowych usług terapeutów, fizjoterapeutów, psychologów, pedagogów, logopedów i innych specjalistów,
- koordynowanie korzystania z usług specjalistów dostępnych na obszarze Miasta.

Dzięki programowi „Za życiem” dziecko może mieć nawet 5 godzin dodatkowych zajęć wspomagających w tygodniu. Program skierowany jest do dzieci od momentu wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do czasu podjęcia nauki szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia. Rekrutacja jest prowadzona w sposób ciągły w czasie trwania Programu. Aby zapisać dziecko na zajęcia należy skontaktować się ze Specjalistyczną Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. To jej pracownicy kwalifikują dzieci do zajęć, określają ich rodzaj oraz częstotliwość. W ramach Programu w Katowicach realizowane są m.in. zajęcia z zakresu: indywidualnej terapii integracji sensorycznej, indywidualnej terapii logopedycznej, indywidualnej terapii psychologicznej, indywidualnej terapii pedagogicznej, czy fizjoterapii. Rekrutacja jest prowadzona w sposób ciągły w czasie trwania Programu.

c) działalność Specjalistycznej Poradni Rodzinnej na terenie miasta Katowice

Specjalistyczna Poradnia Rodzinna jest placówką, która w szczególny sposób uczestniczy w rozwiązywaniu problemów związanych z funkcjonowaniem społecznym jest Specjalistyczna Poradnia Rodzinna. Do jej zadań należy m.in.:

- zapobieganie zachowaniom dysfunkcyjnym dzieci i młodzieży,

- przeciwdziałanie uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży,
- zapobieganie przemocy w rodzinie, wyrównywanie szans życiowych u dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych,
- wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny,
- udzielanie pomocy rodzinie w dostosowaniu metod wychowawczych i edukacyjnych do możliwości oraz indywidualnych potrzeb psychofizycznych dziecka,
- terapia małżeństw i par,
- terapia indywidualna zaburzeń emocjonalnych,
- terapia indywidualna nauczycieli i wychowawców w sytuacji wystąpienia takich potrzeb
- indywidualną pracę z nauczycielami w sytuacjach kryzysowych dotyczących ich życia zawodowego i osobistego,
- zaburzeń zachowania,
- zaburzeń odżywiania dzieci i młodzieży,
- terapia indywidualna dla dzieci i młodzieży,
- terapia indywidualna dla dorosłych - rodziców, opiekunów i wychowawców oraz osób zaangażowanych na rzecz dziecka i rodziny,
- terapia ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

Poradnia realizuje zadania przez:

- działalność profilaktyczną,
- działalność terapeutyczną,
- poradnictwo i konsultacje na terenie Poradni dotyczące szerokiego spektrum trudności zarówno wychowawczych z dziećmi i młodzieżą jak i problemami osobistymi wynikającymi z tytułu wykonywania zawodu nauczyciela - wychowawcy np. radzenie sobie z własnym stresem i z własnymi trudnymi emocjami pojawiającymi się w pracy z dziećmi czy młodzieżą,
- konsultacje z nauczycielami,
- prowadzenie mediacji, w tym mediacji rówieśniczej na terenie szkoły oraz w sytuacji kryzysu czy rozvodu rodziców,
- interwencję kryzysową,
- diagnozowanie,
- opiniowanie,
- prowadzenie grup roboczych w sytuacjach przemocy domowej wobec dziecka i dorosłego członka rodziny,
- prowadzenie grup wsparcia,
- prowadzenie warsztatów o charakterze psychoedukacyjnym mających na celu promowanie zdrowego stylu życia i współżycia społecznego, kształtowania umiejętności budowania pozytywnych relacji zarówno w domu rodzinnym jak i w klasie szkolnej,
- prowadzenie warsztatów o charakterze profilaktycznym mających na celu przeciwdziałanie zachowaniom dysfunkcyjnym (uzależnieniom, przemocy rówieśniczej itp.) z dziećmi i z młodzieżą na terenie katowickich szkół,
- działalność informacyjno-szkoleniową.

Pedagodzy i psycholodzy Specjalistycznej Poradni Rodzinnej podczas pracy indywidualnej z dziećmi, młodzieżą i ich rodzicami systematycznie pracowali w obszarze szeroko rozumianej profilaktyki zdrowia psychicznego. Podczas spotkań indywidualnych z klientami poruszano m.in. następującą tematykę:

- zagrożenia związane z używaniem napojów energetycznych, alkoholu i innych środków psychoaktywnych,

- zagrożenia związane z korzystaniem z nowych technologii,
- wiedza na temat uzależnień behawioralnych w tym od Internetu,
- profilaktyka przemocy rówieśniczej,
- profilaktyka tendencji i zachowań suicydalnych,
- profilaktyka zaburzeń odżywiania,
- profilaktyka zachowań agresywnych u dzieci i młodzieży,
- profilaktyka zachowań autoagresywnych u dzieci i młodzieży,
- wiedza na temat stresu i radzenia sobie z nim,
- rozwijanie umiejętności rozumienia i wyrażania emocji,
- dbanie o równowagę psychiczną,
- nauka konstruktywnego spędzania czasu z dziećmi, budowania relacji,
- zagospodarowanie wolnego czasu dzieci - kwestie uzależnienia „od ekranów”,
- techniki relaksacyjne,
- znaczenie aktywności fizycznej,
- higiena zdrowia psychicznego.

Pracownicy Specjalistycznej Poradni Rodzinnej regularnie biorą udział w posiedzeniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, mających na celu zaprzestanie stosowania przemocy domowej.

W 2025 roku Dyrektor Specjalistycznej Poradni Rodzinnej został powołany do Miejskiego Zespołu Przeciwdziałającego Przemocy Domowej i regularnie bierze udział w pracach ww. Zespołu.

Poradnia realizuje na szeroką skalę program edukacyjno-profilaktyczny „Szkoła dla rodziców”. Podczas spotkań z rodzicami w ramach programu, poruszana jest tematyka m.in. stawiania granic, regulowania uczuć i emocji, motywowania do współpracy, rozwiązywania konfliktów, kar i nagród, rozwijania samodzielności, uwalniania od ról.

W 2025 roku także Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 2 im. ks. dr Stanisława Wilczewskiego realizowała I edycję programu edukacyjno-profilaktycznego „Szkoła dla rodziców”, podczas której zrealizowano 10 warsztatów psychoedukacyjnych dla rodziców: „Granice”, „Skuteczna komunikacja”, „Aktywne słuchanie”, „Emocje - ich rozpoznawanie, komunikowanie, wyrażanie”, „Zachęcanie do współpracy”, „Konsekwencja zamiast karania”, „Pochwały”, „Samodzielność”, „Rozwiązywanie konfliktów”.

W Specjalistycznej Poradni Rodzinnej zatrudniony jest do udziału w zespołach orzekających lekarz psychiatra, który prowadzi regularne konsultacje dotyczące dzieci i młodzieży, jak i ich rodziców czy opiekunów. Pozwala to pracownikom Poradni pracować z większą świadomością, wiedzą i skutecznością w sytuacji występowania różnorodnych zaburzeń. Tym samym pracownicy potrafią dokonać wstępnej diagnozy i pokierować daną osobą do innych specjalistów: lekarzy psychiatrów, neurologów itp. Ponadto pracownicy Poradni dokształcali się indywidualnie w obszarze szeroko rozumianej profilaktyki, korzystając z dostępnych konferencji, szkoleń, webinarów, czy specjalistycznej literatury.

2. Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i uczniom, z uwzględnieniem ich zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, ich rodzinom oraz nauczycielom w jednostkach systemu oświaty.

Działania:

a) zadania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Katowicach

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Katowicach realizują zadania profilaktyczne oraz wspierające wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkoli, szkół i placówek, w ramach której prowadzą:

- zajęcia informacyjno-szkoleniowe oraz warsztaty dla dzieci i młodzieży, m.in. tj.: „Raz dwa trzy zdrowe przedszkolaki to my”, „Emocje pod kontrolą”, „Budowanie zespołu”, „Gadki z psem”, „Zgodna współpraca w grupie”, „Dobra współpraca”, „Spokój i uważność z żabką”, „Radzenie sobie z kryzysem w okresie dojrzewania”, „Uczymy się tolerancji”, „Jak radzić sobie ze stresem?”, „Każdy z nas jest wyjątkowy”, „Uczymy się języka żyrafy”, „Poznajemy uczucia”, „Kuferek pomysłów”, „ABC emocji”, „Jak poradzić sobie ze stresem egzaminacyjnym”, „Kim chcę zostać”, „Uzależnienia”, „Zagrożenia wynikające z Internetu”, „Tolerancja i akceptacja”, „Bajka o ciepłym i puchatym”, „Jak się uczyć, żeby się nauczyć”, „Poznajemy emocje”, „Bądź kumplem, nie dokuczaj”, „Kreatywne dziecko”, „Bądź przyjacielem i miej przyjaciela”, „Skuteczne techniki uczenia się”, „Mój przyjaciel Necio”, „Umiem mówić NIE”, „Jestem przyjacielem przyrody”, „Rozwijanie kreatywności”, „Integracja”, „Metody nauki koncentracji”, „Tajemnice dobre i złe”, „Stres nie musi być wrogiem”, „Bezpieczeństwo w świecie nowoczesnych technologii”, „Techniki zarządzania czasem”, „Jak cię widzą tak cię piszą - sztuka efektywnej prezentacji i autoprezentacji”, „Siła naszej grupy”, „Supermożliwości twojego umysłu - techniki skutecznego uczenia się, zapamiętywania i koncentrowania
- elementy mnemotechnik”, „Każdy inny, wszyscy równi - tolerancja i szacunek wobec inności”, „Czas to pieniądz- budowanie motywacji i skuteczna organizacja czasu” oraz zajęcia grupowe prowadzone Metodą Dobrego Startu;
- stałą współpracę z psychologami, pedagogami i logopedami przedszkolnym oraz szkolnymi, w tym pomoc w rozwiązywaniu problemów i kontynuacja działalności Grupy Wsparcia Pedagogów i Psychologów Szkolnych,
- poradnictwo dla nauczycieli na terenie placówek i na terenie poradni;
- grupy wsparcia dla pedagogów i psychologów przedszkolnych i szkolnych, w ramach których odbyły się spotkania i szkolenia, tj: „Opinie i orzeczenia wydawane przez poradnie dla dzieci w wieku przedszkolnym”, „Wczesne wykrycie objawów wskazujących na możliwość występowania specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu”, „Zasady pracy z dzieckiem leworęcznym”, „Badania przesiewowe Skalą Ryzyka Dysleksji dla dzieci wstępujących do szkoły (SRD6)”, „Jak wspierać rozwój emocjonalno-społeczny dziecka w wieku przedszkolnym?”;
- pomoc w rozwiązywaniu doraźnych problemów, podejmowanie działań interwencyjnych zgodnie z zapotrzebowaniem placówek;
- udział w radach pedagogicznych placówek: prelekcje i warsztaty dla rad pedagogicznych (stacjonarnie lub on-line), tj. m.in.: „Interwencja kryzysowa w szkole”, „Jak rozumieć orzeczenia i opinie?”, „Zrozumieć nastolatka”, „Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej”, „Dysleksja rozwojowa - prawdy i mity”;
- zajęcia dla grup przedszkolnych i klas: zajęcia integracyjne, zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowego trybu życia, zajęcia o charakterze psychoedukacyjnym, zajęcia terapeutyczne, zajęcia przygotowujące uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej;
- spotkania warsztatowo-szkoleniowe w ramach I Katowickiego Zespołu Doskonalenia Logopedów działającego przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 1 (współpraca z Instytutem Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) - „Jąkanie jako cecha”

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne uruchamiają również działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, w szczególności w sytuacjach związanych ze zgłoszonymi z rejonowych placówek: próbami samobójczymi, samobójstwami, śmiercią ucznia lub pracownika szkoły z innych przyczyn. Interwencja odbywa się według poniższej procedury postępowania:

- 1) przyjęcie zgłoszenia o zdarzeniu od dyrektora lub pracownika placówki;
- 2) ustalenie w trybie pilnym działań, powołanie zespołu interwencji i stworzenie planu interwencji;
- 3) wszczęcie działań odpowiednio, zależnie od sytuacji, np.: wobec klasy poszkodowanego lub nieżyjącego ucznia, uczniów innych klas, rodziców, nauczycieli (nawiązanie przez szkołę kontaktu z rodzicem nieżyjącego ucznia (zaoferowanie pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej));
- 4) informacja do rodziców uczniów z jego klasy, ustalenie wizyty powołanego zespołu interwencji (specjalistów poradni) w szkole;
- 5) narada z dyrektorem szkoły oraz psychologiem szkolnym (omówienie działań, ustalenie ew. uczniów zagrożonych - bliskich dla poszkodowanego lub nieżyjącego ucznia, mających trudności emocjonalne i ustalenie z psychologiem jak rozmawiać z klasą ucznia);
- 6) udział w spotkaniu z nauczycielami (umożliwienie nauczycielom emocjonalnego odreagowania i powspominania nieżyjącego ucznia, poinformowanie nauczycieli o możliwych konsekwencjach tego zdarzenia zarówno dla uczniów jak i ich samych, omówienie faz żałoby i mechanizmów psychologicznych w sytuacji śmierci kogoś bliskiego, przekazanie informacji o miejscach, gdzie można szukać pomocy, wsparcia – Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Katowicach i ościennych miastach - dorośli. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne i Specjalistyczna Poradnia Rodzinna - młodzież, wskazówki, odpowiedzi na nurtujące pytania);
- 7) rozmowa wspierająca z wychowawcą klasy, spotkanie z dyrektorem;
- 8) ponowne zapewnienie o możliwym wsparciu na terenie poradni i odpowiednich instytucji wspierających, w sytuacji pojawienia się objawów niepokojących z odroczeniem (nawet po kilku tygodniach czy miesiącach).

Zgodnie z wdrożoną praktyką oraz zapisami rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 9 sierpnia 2017r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*, w przypadku gdy placówka obejmuje dziecko/ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną i mimo udzielanej uczniowi pomocy w przedszkolu, szkole lub placówce nie następuje poprawa funkcjonowania dziecka/ucznia, dyrektor placówki, za zgodą rodziców, występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazania sposobu rozwiązania problemu ucznia. Jednocześnie pracownicy poradni w codziennej rzeczywistości są w stałym kontakcie ze swoimi rejonowymi placówkami i na bieżąco zbierają informacje o potrzebach dzieci/uczniów w przedszkolach i szkołach i jeżeli tylko rodzice wyrażają na to zgodę, w sposób ciągły przebiega kierowanie dzieci/uczniów na konsultacje i/lub diagnozy do poradni.

b) kształcenie specjalne

W jednostkach oświatowych na terenie miasta Katowice prowadzone jest kształcenie specjalne. Kształceniem specjalnym obejmuje się dzieci i młodzież niepełnosprawne, niedostosowane społecznie i zagrożone niedostosowaniem społecznym, wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Kształcenie to może być prowadzone w formie nauki odpowiednio w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach integracyjnych, przedszkolach i szkołach lub oddziałach specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego i ośrodkach.

Uczniowi objętemu kształceniem specjalnym dostosowuje się odpowiednio program wychowania przedszkolnego i program nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, na podstawie opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego obowiązkowego rocznego

przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, a także o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

W szkołach specjalnych pracują nauczyciele o wielokierunkowych i wysokich kwalifikacjach zawodowych. Wyposażenie szkół specjalnych, wchodzących w skład zespołów, w tym zwłaszcza w sale doświadczania świata oraz sale do prowadzenia zajęć specjalistycznych, umożliwiają kierowanie do uczniów bogatej oferty edukacyjnej i terapeutycznej. Realizowane, opracowane oraz wdrożone przez nauczycieli programy autorskie i innowacje pedagogiczne są gwarancją indywidualizacji pracy z uczniem.

b) realizacja programów: profilaktycznych, prewencyjnych oraz informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji

- realizacja programów profilaktycznych

Na terenie miasta Katowice szkoły i placówki oświatowe realizują Miejski Program Profilaktyki Rówieśniczej, mający charakter prewencyjny, celem którego jest m.in. zapobieganie zachowaniom negatywnym i kształtowania właściwych postaw. W kolejnej edycji Programu w roku szkolnym 2024/2025, w placówkach oświatowych miasta Katowice zrealizowano następujące działania:

a) w dniu 25 kwietnia 2025 r. odbyła się miejska Konferencja „Żyj Kolorowo”, która miała na celu: promocję zdrowia psychicznego, rozwijanie odporności psychicznej i świadomej obecności offline, profilaktykę uzależnień behawioralnych, w tym nadmiernego korzystania z mediów cyfrowych, pokazanie alternatywnych, kreatywnych form spędzania czasu wolnego, wzmacnianie kompetencji społecznych i indywidualnych uczniów.

Wydarzenie, w którym uczestniczyło ok. 120 osób, uzyskało pozytywną ocenę uczestników, którzy podkreślali jego dużą wartość edukacyjną przez merytoryczną jakość treści oraz atrakcyjną formę.

b) w dniu 7 czerwca 2025 r. ok. 150 osób (32 drużyny) wzięło udział w miejskiej grze terenowej „InTeren”, zorganizowanej na terenie dzielnicy Koszutka. Punkt centralny i rejestracyjny zlokalizowany był przy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Nr 5. Zgodnie z założeniami gry, uczestnicy w zespołach rodzinnych poruszali się według przygotowanej mapy, odwiedzając stacje zadaniowe i punkty quizowe. Wydarzenie miało charakter edukacyjno-profilaktyczny i było częścią działań wspierających rozwój kompetencji społecznych, emocjonalnych i prozdrowotnych dzieci. Jego główne cele obejmowały:

- promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia,
- wzmacnianie wiedzy i umiejętności z zakresu zdrowia psychicznego i dobrostanu emocjonalnego,
- popularyzację wartościowych, aktywnych form spędzania wolnego czasu,
- rozwijanie kreatywności i twórczego myślenia,
- kształtowanie postaw prospołecznych i wspierających współpracę międzypokoleniową,
- profilaktykę cyberzagrożeń i promocję higieny cyfrowej m.in. poprzez edukację na temat ograniczania czasu ekranowego, bezpiecznego korzystania z Internetu oraz modelowania świadomych wyborów w zakresie aktywności online.

c) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 5 w Katowicach brała udział w organizacji wydarzeń w ramach obchodów: Światowego Dnia Zapobiegania Samobójstwom oraz Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, podczas których m.in. specjaliści Poradni uruchomili specjalne linie telefoniczne na potrzeby konsultacji dla uczniów i ich rodziców oraz zorganizowali prelekcje on-line dla rodziców z zakresu zdrowia psychicznego.

d) w dniach 24, 27 i 28 października 2025 r. przeprowadzono warsztaty edukacyjno-profilaktyczne dla uczniów, nauczycieli, psychologów, pedagogów i dyrektorów katowickich placówek oświatowych. Program warsztatów obejmował:

- „Kryminalne Zagadki Detektyw Sójki” - zajęcia przybliżające funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, prawa karnego, kryminalistyki oraz odpowiedzialności prawnej nieletnich. Celem było zapobieganie wykluczeniu prawnemu, podniesienie świadomości odpowiedzialności za własne czyny oraz promocja zawodów prawniczych, policyjnych, kuratorskich i mediacyjnych.
- „Słowa mają moc. Jak rozmawiać z osobą w kryzysie? Jak działać, gdy dzieje się coś trudnego?” - dwudniowe szkolenie dotyczące komunikacji w sytuacjach kryzysowych, technik deeskalacji, bezpieczeństwa osobistego oraz podstaw prenegocjacji. Uczestnicy uczyli się rozpoznawania sygnałów kryzysu, reagowania w trudnych sytuacjach oraz dbania o własne bezpieczeństwo.

Warsztaty miały na celu podniesienie kompetencji społecznych, umiejętności reagowania w kryzysie oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w codziennym życiu. Warsztatom dla młodzieży towarzyszyły bezpłatne szkolenia zorganizowane przez firmę PaK-Team dla psychologów, pedagogów i dyrektorów szkół, dotyczące komunikacji kryzysowej, negocjacji w sytuacjach zagrożenia oraz bezpieczeństwa osobistego w pracy i życiu prywatnym. Szkolenia obejmowały m.in. techniki deeskalacyjne, rozpoznawanie symptomów agresji, zasady ewakuacji, a także praktyczne symulacje sytuacji kryzysowych. W warsztatach każdorazowo uczestniczyło 24 uczniów i 2 nauczycieli oraz: 24 psychologów, pedagogów dyrektorów katowickich placówek oświatowych.

e) ok. 1410 uczniów katowickich szkół podstawowych i średnich uczestniczyło w zrealizowanych przez Szkołę Wyższą Psychologii Społecznej 47 warsztatach z tematyki uzależnień behawioralnych (w grupach po 30 uczniów).

f) w dniu 24 i 25 listopada 2025 r. w Pałacu Młodzieży im. prof. Aleksandra Kamińskiego w Katowicach podczas Świąta Profilaktyki podsumowującego Miejski Program Profilaktyki Rówieśniczej, zostały zaprezentowane najciekawsze działania/aktywności/projekty realizowane w katowickich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych. Motywem przewodnim działań w obszarze Miejskiego Programu Profilaktyki Rówieśniczej w 2025 r. był temat szeroko pojętego problemu uzależnień w tym uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży. W ramach przedsięwzięcia katowickie szkoły mogły zgłosić aktywności, projekty i działania w obszarze profilaktyki rówieśniczej realizowane w bieżącym roku szkolnym. Współczesna profilaktyka powinna pomagać w gromadzeniu pozytywnych doświadczeń poprzez zaangażowanie młodych ludzi w rozwijanie różnorodnych zainteresowań, umiejętności psychospołecznych, zdolności do radzenia sobie w potencjalnie trudnych sytuacjach życiowych, a także aktywności podnoszących poczucie własnej wartości, wykluczając tym samym podejmowanie przez nich zachowań ryzykownych. Niezwykle istotne jest w tym procesie zaprojektowanie adekwatnych działań, opartych na diagnozie potrzeb, a następnie dokonanie ich ewaluacji, pozwalającej stwierdzić, czy dane działanie realizowane było zgodnie z zamierzeniami i czy osiągnięto zakładane rezultaty.

W placówkach oświatowych realizowane są również środowiskowe programy, których celem jest prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w formie zajęć pozalekcyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Zajęcia realizowane w katowickich szkołach w ramach środowiskowych programów profilaktycznych to zajęcia o charakterze socjoterapeutycznym, uczące postaw i zachowań prospołecznych, prezentujące twórcze i inspirujące sposoby spędzania wolnego czasu, integrujące dzieci z różnych środowisk.

Zajęcia mają na celu propagowanie alternatywnych, zdrowych i prawidłowych sposobów zaspokajania potrzeb emocjonalnych z wykorzystaniem profilaktyki rówieśniczej i liderskiej, opartej na interakcjach rówieśniczych i osobistym, bezpośrednim zaangażowaniu w działania, w celu najefektywniejszego wykorzystania potencjału dzieci i młodzieży. Przykładowe tematy zajęć profilaktycznych, zrealizowanych przez pracowników poradni: „Elementy treningu relaksacji”.

- realizacja programów prewencyjnych

W ramach zadań statutowych poradnie psychologiczno-pedagogiczne w Katowicach, realizują programy o charakterze prewencyjnym, w których biorą udział uczniowie katowickich placówek oświatowych, tj. m.in.: „Rozwiązywanie konfliktów”, „Radzenie sobie z trudnymi emocjami”, „Lekcje z emocjami”, „Relacje w grupie rówieśniczej”, „Współpraca w grupie”, „Metody nauki koncentracji”.

- realizacja programu informacyjno-edukacyjnego sprzyjającego postawom zrozumienia i akceptacji

*** wspomaganie działalności jednostek oświatowych**

Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne w Katowicach organizują i prowadzą wspomaganie dla przedszkoli, szkół i placówek w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, w tym:

- wspomaganie placówek w tworzeniu rocznych planów rozwoju,
- współpraca z dyrektorami, pedagogami i psychologami szkolnym oraz przedszkolnymi w zakresie określania potrzeb placówki,
- wsparcie merytoryczne w planowaniu i realizacji zadań z zakresu orientacji i doradztwa edukacyjno-zawodowego na różnych etapach kształcenia,
- badania przesiewowe uczniów (gotowość szkolna, ryzyko dysleksji, wady wymowy),
- badania zainteresowań i uzdolnień uczniów - preorientacja zawodowa,
- udział w ewaluacjach zewnętrznych placówek (na zaproszenie placówek),
- współpraca z innymi instytucjami udzielającymi pomocy dziecku i rodzinie.

*** tablice ogłoszeń**

Na tablicach ogłoszeń zarówno poradni, jak i placówek oświatowych, a także stronach internetowych w tym również na stronie miejskiej eksponowane są informacje dotyczące oferty Poradni, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Katowicach oraz innych instytucji udzielających wsparcia dzieciom, młodzieży i rodzicom.

*** szkolenia i spotkania**

Szkoły i placówki oświatowe organizują szkolenia informacyjne i spotkania, w tym indywidualne dla rodziców dzieci i młodzieży.

Na terenie poradni oraz placówek oświatowych udzielane są porady i konsultacje dla rodziców w formie organizowanych warsztatów, prelekcji oraz spotkań informacyjno-szkoleniowych dla rodziców m.in. tj.:

„Kamienie milowe w rozwoju dzieci. Co powinno zaniepokoić rodziców?”, „Jak pracować z dzieckiem leworęcznym?”, „Słowa mają moc, czyli o sztuce doceniania”, „Objawy u dziecka w wieku przedszkolnym wskazujące na możliwość wystąpienia trudności w czytaniu i pisanu w szkole (ryzyko dysleksji)”, „Wychowanie, to wyzwanie. Jak wspierać rozwój emocjonalno-społeczny dziecka w wieku przedszkolnym?”, „Jak wspomagać koncentrację dziecka w wieku przedszkolnym?”, „Dojrzałość szkolna”, „Nastolatek w domu - wspieranie nastolatka w trudnym okresie dorastania. zagrożenia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży”, „Rodzic jako doradca kariery”, „Bezpieczeństwo w świecie nowoczesnych technologii”, „Przebudźcowanie - przyczyny, objawy i sposoby na wyciszenie”, „Gotowość szkolna”, „Wychowuję miłością”, „Kreatywne dziecko”.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 5 w Katowicach kontynuowała organizację spotkań pracowników poradni z przedstawicielami szkół i rodzicami uczniów w sytuacjach trudnych wymagających omówienia w triadzie przypadku ucznia i wspólnego szukania najkorzystniejszych rozwiązań i udzielenia wsparcia. Takie rozwiązanie jest również od kilku lat nowym standardem w przypadku uczniów, dla których rodzice podejmują starania o wydanie opinii o potrzebie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia.

Każdy taki przypadek po diagnozie psychopedagogicznej i zapoznaniu się z dokumentacją i informacjami ze strony rodziców i szkoły jest szczegółowo omawiany na wspólnym spotkaniu. W ramach doskonalenia

zawodowego nauczycieli organizowane są szkolenia dla kadry pedagogicznej i dyrektorów jednostek oświatowych, zaś tematyka tych szkoleń uzależniona jest od potrzeb konkretnej jednostki organizacyjnej. Wśród tych szkoleń są też takie, które poruszają tematykę przemocy w rodzinie i szkole oraz dotyczą rozwiązywania konfliktów, efektywnej komunikacji itp. Nauczycielom i wychowawcom zatrudnionym w szkołach i placówkach pomocą w rozwiązywaniu problemów służą pedagodzy, psycholodzy i poradnie psychologiczno-pedagogiczne. W realizacji tego zadania szkoły i placówki oświatowe otrzymują wsparcie od instytucji zewnętrznych, w tym Regionalnego Ośrodka Metodyczny-Edukacyjnego METiS w Katowicach oraz organizacji pozarządowych.

d) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W mieście Katowice funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W skład Zespołu powołani są m.in. przedstawiciele jednostek oświatowych, którzy w przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie zobowiązani są do realizacji procedury „Niebieska Karta”. Członkiem funkcjonującego w mieście Katowice Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z ramienia Wydziału Edukacji i Sportu jest Pani Joanna Migdoł-Bałazy, która w 2025 r. uczestniczyła w 4 posiedzeniach tego Zespołu.

3. Profilaktyka zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, dbałość o dobrostan uczniów oraz przeciwdziałanie kryzysom zdrowia psychicznego.

Działania:

1) Miejski Program Profilaktyki Rówieśniczej:

- diagnozuje potrzeby dzieci i młodzieży w zakresie działań profilaktycznych,
- określa temat wiodący profilaktyki na bieżący rok kalendarzowy,
- dokonuje ewaluacji zadań związanych z profilaktyką rówieśniczą za rok miniony,
- określa cele i harmonogram działań.

2) Konkurs NGO pn.: „Rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dbałość o ich dobrostan, przeciwdziałanie kryzysom zdrowia psychicznego poprzez realizację inicjatyw edukacyjnych”.

- ogłaszanie konkursu w obszarze szeroko pojętego zdrowia psychicznego,
- wyłonienie realizatorów zadań,
- ocena jakości przeprowadzonych zajęć przez NGO,
- ewaluacja rekomendacji do przeprowadzenia konkursu na kolejny rok.

Po zasięgnięciu opinii komisji konkursowej, opiniującej oferty złożone w konkursie dokonano wyboru ofert, przyznając dotację dla następujących podmiotów: Fundacja Wielogłosu - kwota dotacji 14 950 zł. oraz Fundacja W TO MI GRAJ - kwota dotacji 15 000 zł.

Na podstawie przedłożonych sprawozdań z wykonania zadania:

- Fundacja Wielogłosu wskazała, że z przeprowadzonych czterech warsztatów (90 minut) psychoedukacyjnych dla młodzieży pn. „Emocje i Relacje” na temat zdrowia psychicznego, skorzystało około 120 osób. Zajęcia poruszały zagadnienia rozpoznawania i rozumienia emocji, ćwiczeń w regulacji stresu oraz świadomego reagowania w sytuacjach konfliktowych. Powstała również 1 publikacja online pn.: „Hejt w sieci” - możliwych około 1000 odbiorców.
- Fundacja W TO MI GRAJ wykazała zrealizowanie spotkań z tutorem, warsztatów, przedstawienia oraz wykładów dot. zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, kształtowania przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wzmacniającego zdrowie psychiczne nastolatków oraz niwelowanie napięć psychofizycznych. Z zajęć skorzystało bezpośrednio około 100 uczniów katowickich placówek.

3) Organizacja Przestrzeni spotkań młodzieży:

Na początku oraz w trakcie całego pierwszego roku działalności centrów spotkań młodzieży powołanych w Szkole Podstawowej Nr 10 im. Marii Curie-Skłodowskiej przy Zespole Szkolno-Przedszkolny Nr 24 oraz w VII Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Harcerzy Obrońców Katowic, przeprowadzano diagnozę środowiska i dokonywano na bieżąco analizy potrzeb uczestników strefy KATO4U w zakresie interesujących ich działań. W roku szkolnym 2024/2025 w strefie młodzieżowej KATO4U młodzież uczestniczyła w:

1) spotkaniach tematycznych, tj.:

- cotygodniowe dyskusje „Filozofia w Kato” nt. różnych postaw filozoficznych w ramach kółka filozoficznego,
- spotkania z przedstawicielami Młodzieżowej Rady Miasta Katowice;
- „Jamowe środy”, podczas których zespoły muzyczne z I LO, II LO i X LO w Katowicach miały próby gry na gitarze i keyboardzie, ćwiczenia muzyczne, przygotowanie do koncertów charytatywnych;
- spotkania w ramach „Katowickiego Młodzieżowego Klubu Książki”, podczas których wymieniano spostrzeżenia, interpretowano omawiane treści oraz prowadzono dyskusje na temat przeczytanych książek i współczesnej literatury;
- spotkanie Szczepu 36 Próbnej Drużyny Wędrowniczej;
- „Szacunek, tolerancja, wyrozumiałość, uważność, w tym bezpieczeństwo własne i innych” – spotkanie z przedstawicielkami Fundacji „Labrador - pies przewodnik”.

2) zajęciach edukacyjnych o charakterze doradczym, w tym m.in.: „Decyduję o sobie - świadomość uzdolnień”, „Zawód czy kompetencje?”, „Kształcenie i samokształcenie, ich związki z zainteresowaniami i rozwojem osobistym”, „Moja przyszłość zawodowa”, „Dobrze, że jesteś - samoakceptacja i akceptacja innych”, „Znaczenie komunikacji interpersonalnej”, „Poczucie własnej wartości - jesteś kimś więcej niż myślisz”, „Uzależnienia - analiza wystąpienia Johann Hari”, „O smutku i samostanowieniu szczęścia”, „Moja strefa komfortu”, „Bój się i rób - droga do odporności psychicznej”, „Komunikacja i porozumienie”, „Medytacja, uważność - czym jest?” oraz przeprowadzono zajęcia z jogi w języku angielskim.

3) warsztatach/prelekcjach/szkoleniach/rozmowach, tj.:

- „Lokalny Okrągły Stół - Roślinna Szkoła: Młodzi dla Żywności”, debata nt. strategii Unii Europejskiej „Od pola do stołu” w ramach Europejskiego Zielonego Ładu, podczas którego odbyła się dyskusja o koniecznej transformacji systemu żywnościowego dla bardziej zrównoważonej przyszłości odpornej na zmiany klimatu;
- „Inkluzywność sztuki”, dyskusja na temat sposobów by sztuka była bardziej przystępna dla wszystkich;
- powtórki maturalne z matematyki, języka polskiego i języka angielskiego;
- szkolenie „Sztuczna inteligencja w edukacji”;
- rozmowy z psychologiem pełniącym dyżur w strefie raz w miesiącu;
- szkolenie z pierwszej pomocy przedmedycznej w różnych sytuacjach.

4) Kampaniach Informacyjnych w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z Depresją, Światowego Dnia bez Papierosa oraz Dnia Bezpiecznego Internetu.

5) wielu akcjach charytatywnych współpracując m.in. z Hospicjum Cordis, Hospicjum im. Jana Pawła II oraz akcjach charytatywnych autorstwa uczestników strefy (np. „Pomocna dłoń” - pomoc w porządkowaniu grobów osobom starszym).

Ponadto po zajęciach lekcyjnych młodzież spędzała czas w strefie KATO4U na odpoczynku po szkole oraz na rozmowach, grach planszowych, wieczorkach filmowych, omawianiu działań promujących strefę, czy też na nauce, przygotowaniu projektów, zadań.

Wskaźniki monitorowania:

Lp.	Nazwa wskaźnika	2024	2025	Prognoza na 2026
1.	Liczba publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych funkcjonujących na terenie miasta Katowice	6	6	6
2.	Liczba pedagogów szkolnych zatrudnionych w publicznych jednostkach oświatowych	234	243	245
3.	Liczba pedagogów szkolnych zatrudnionych w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych	41	40	41
4.	Liczba psychologów szkolnych zatrudnionych w publicznych jednostkach oświatowych	145	143	145
5.	Liczba psychologów szkolnych zatrudnionych w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych	40	41	42
6.	Liczba nauczycieli zatrudnionych na stanowisku nauczyciel-wychowawca	2550	2534	2535
7.	Liczba uczniów korzystających z Miejskiego Programu Profilaktyki Równieśniczej	3000	3000	3000
8.	Liczba uczniów objętych aktywnościami realizowanymi przez NGO, którym zlecono realizację zadania pn.: „Rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, dbałość o ich dobrostan, przeciwdziałanie	3054	1220	1300
9.	Liczba osób korzystających ze stref Kato4U	256	1745	1800

Realizatorzy: Wydział Edukacji we współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, przedszkolami i szkołami.

ROZDZIAŁ VI

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2024-2030.

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka	Klasyfikacja budżetowa	Kwota w 2025r.	Prognoza na 2026.
1.	Promocja zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.	Wydział Polityki Społecznej	Dział 851 Rozdział 85149 WP	183 333,00 zł	441 182,90 zł
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	Dział 852 Rozdział 85228 ZG	668 643,44 zł	738 421,00 zł

2.	Upowszechnienie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi	Rozdział 85220WP 85230WG 85228ZG	936 231,44 zł	1 216 383,00 zł
		Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice	WTZ Dział 853 WP Rozdział 85311	914 329,46 zł	1 073 610,00 zł
		Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	PFRON	8 228 957,25 zł	8 834 196,00 zł
		Wydział Polityki Społecznej we współpracy z organizacjami pozarządowymi	ŚDŚ Dział 852 Rozdział 85203	3 885 195,78 zł ZG 1 359 200,74 zł ZP	5 033 193,60 zł ZG 1 216 120,80 zł ZP
3.	Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi.	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	-	W ramach bieżącej działalności PUP	W ramach bieżącej działalności PUP
4.	Skoordynowanie dostępnych form opieki i pomocy	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	Dział 851 Rozdział 85149 WP	0,00 zł	1 000,00 zł
5.	Udzielanie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego uczniom, rodzicom i nauczycielom.	Wydział Edukacji Urzędu Miasta Katowice we współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, miejskimi przedszkolami i szkołami	Dział 801 Rozdział 80195, Dział 853 Rozdział 85395, Dział 854 Rozdział 85404, 85406, 85446 85495	17 407 090,15 zł	17 037 378,00 zł
			Razem:	33 582 981,26 zł	34 375 367,50 zł

Uzasadnienie

Zadania wynikające z Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030 prowadzone były przez szereg podmiotów. Wśród realizatorów znajdują się zarówno jednostki budżetowe miasta, jak również organizacje pozarządowe i indywidualni wykonawcy. Taki system skutkuje wszechstronnością i skutecznością podejmowanych działań.

Działania wynikające z wyżej wymienionego programu tworzą system wszechstronnej pomocy dla wielu grup odbiorców, na różnych etapach zagrożenia problemami zaburzeń psychicznych. Obejmują one dzieci i młodzież, osoby uzależnione i ich rodziny, osoby doświadczające przemocy domowej, osoby bezrobotne, które często są też zagrożone alkoholizmem.

W związku z powyższym Wydział Polityki Społecznej przekazuje w załączeniu sprawozdanie z realizacji w 2025 roku Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice na lata 2024-2030, które zawiera zbiorcze informacje przekazane przez poszczególnych realizatorów.